

על הצדיקים

ועל החסידים

עלון שבועי להפצת אור תורתם של הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, והתקשרות בנשמתם הטהורה

שבוע הילולות המקובלים הקדושים

הקדוש רבי שמשון מאוסטרופולי זיע"א [ג' אב]
 הגה"ק רבי מנחם עזריה מפאנו זיע"א [ד' אב]
 מרן האר"י החי זצוק"ל זיע"א [ה' אב]

עשי"ק פי מסעי' - תשפ"ב

בית מדרש לתורה, חסידות, עבודת המידות ואהבת ישראל - "יוסף אהבה" גיליון 34

» כניסת שבת (באופק ירושלים): 19:23 | לנהגים 40 דק': 19:03 | צאת השבת: 20:13 | ר"ת: 21:07

יוצא לאור, מופץ, ומחולק לזכוי הרבים ע"י אגודת 'יוסף אהבה' 054-844-3818

פרשת

תוכן עניינים

ג	פתח דבר ...
ג	חכמת הקבלה בפולין
ה	הילולת הקדוש רבי שמשון מאוסטרופאלי הי"ד זיע"א
ה	צור מהצבתו
ה	תולדות צדיק
ו	גילוי
ו	מאורעות ת"ח
ז	פטירת רבנו
ח	תשובת הש"ך
ט	הילולת הרמ"ע מפאנו זיע"א
ט	תלמודו ורבותיו
ט	תלמידיו
י	'סתם ויש' הלכה כסתם
י	נואל חכמת הקבלה
י	חיבוריו
י	פטירתו
יא	הילולת מרן רבנו האר"י החי וצוק"ל זיע"א
יא	תולדות צדיק
יא	תלמודו ורבותיו
יב	מתבודד
יב	נכנס לפרדס
יב	בצפת
יב	עם הרמ"ק
יג	התגלות רבנו
יד	המהרה"ו
יד	גורי האר"י
טז	פטירת הצדיקים לשבוע הקרוב

תיקון והתנצלות: בשבוע שעבר (עלון פ' מטות) כתבנו בס"ד אודות הבבא אלעזר זצוק"ל זיע"א ושם (עמ' ג') כתבנו על בניו של בבא מאיר זיע"א, ולא הזכרנו את בנו ישועה ורחמים שליט"א. תודה לידי"נ ר' מאיר אלהרד שליט"א שהעיר והאיר ענינו בזה.

פתח דבר...

סמוך ונראה להילות מרן רבנו משה קורדוברו [הרמ"ק] זיע"א [כג' תמוז¹].

חכמת הקבלה בפולין

² כששקעה שמשו של הרמ"ק בצפת, זרחה שמשו של האר"י הקדוש [בצפת]. הוא גילה לתלמידיו ובראשם רבי חיים ויטאל [זיע"א] את גודל השגותיו בחכמת הקבלה הנסתרת, ומה שקיבל מאליהו [הנביא זכור לטוב] ז"ל. אבל רק שנתיים זכתה צפת להתבשם מאורו, כי נסתלק למרומים בשנת של"ב בעודו צעיר. אחר פטירתו לא רצה תלמידו רח"ו [= רבי חיים ויטאל זיע"א] לגלות את החכמה, כי אמר שנסתמו מעיינות החכמה.

הוא אף אסף את הקונטרסים שכתבו חבריו מתורת האר"י, ולא החזירם להם. רק סידר את כל מה ששמע מרבו, ומה ששמעו שאר התלמידים, בשמונה שערים שחיבר³. פעם נפל רח"ו למשכב והיה חולה אנוש⁴. הלכו חכמי צפת ושיחדו בממון את בני ביתו, ולקחו מהם שש מאות דפים. הדפים נמסרו למאה סופרים, והם העתיקום בשלושה ימים⁵.

בס"ד אנו עומדים בראש עלונינו השלושים וארבע [מלבד עלונים מיוחדים שיצאו והופצו על ידינו בס"ד – כ'חג הנאולה, עלוני המועדים, הקדמות יקרות שהובאו בשנה שעברה וכו'], וכשכל מגמתנו ומטרתנו אחת – להפיץ אור תורתם, תולדתם ומעשיהם של הצדיקים האמתיים שוכני עפר [זיע"א] עד עתה לא עשינו הקדמה 'מיוחדת' לעלון השבועי... אך השבוע, עת אנו עומדים לקראת הילולתם של ג' קדושי עליון, ממקובלי, צדיקי, ומעבירי השמועה בתורת הנסתר, לא יכולנו לחשות.

אנו עומדים לקראת שבוע בו עומדים לפנינו הילולתם של קדושי עליון [שכמובן אין לנו תפיסה בהם], מקובלים, קדושים, אהובים לשמים, אהובים ואהובים לישראל, הלא המה מרן רבנו האר"י החי [ה' אב] זיע"א. רבנו מנחם עזריה [הרמ"ע] מפאנו זיע"א [ד' אב]. הקדוש רבנו שמשון מאוסטרופאלי זיע"א [ג' אב]. [ובשבוע הבעל"ט גם הילולת המקובל האלקי רבנו שמעון אנסי תלמיד מרן הבן איש חי זיע"א, שלא זכינו לעת עתה לכתוב אודות גדולתו וקדושתו בעלון זה. ועוד חזון למועד בס"ד]. ועוד עומדים אנו

³ ראה מה שזכינו לבאר מעט בס"ד בעלון 'פ' קדושים תשפ"ב.
⁴ כך מובא בהל"ן (הערה 2).
⁵ ע"ע 'עמק המלך' ו'שם הגדולים' בערכו.

¹ אודותיו דברנו מעט מזעיר לפני שבועיים (בעלון פ' פנחס תשפ"ב).
² להלן בס"ד מתומצת מפרק ג', 'מתולדות רבנו שמשון מאוסטרופאלי' בסוף ספר 'ניצוצי שמשון' בהוצאת הרב אברהם יעקב בומבך. ע"ע שם.

פרשת

מנשמת רבי פנחס בן יאיר. וגם שם לימד את תורת האר"י לחברים מקשיבים.

יש אומרים⁹ כי רבי שמשון מאוסטרופולי זיע"א למד את חכמת הקבלה מרבי ישראל סרוק זיע"א. אך המסתבר הוא, שלמד את תורת הקבלה מגדולי מקובלי פולין מתלמידיהם של הר"י סרוק זיע"א, ואף מתלמידי הרמ"ק והאר"י ז"ל, שהגיעו בשנים ההם לארצות פולין. [בין מקובלי פולין בעת ההיא, נמנים הגאון רבי נתן נטע שפירא זצוק"ל (בעל 'מגלה עמוקות'), רבי לייב מפריילוק זיע"א ועוד].

[על פי רוב, ועד היכן שדעתנו, דעת שפלה, וידנו 'יד כהה' משנת, נראה כי עיקר חכמת הקבלה בפולין וגלילותיה נלמדו מחסידי אשכנז. ספר 'הקנה' ו'הפליאה' היו שגורים על לשונותיהם של קדושים אלו. אך גם בספריהם של מקובלי ספרד הקדמונים עסקו בשקידה נוראה [כעולה מכתביהם]. ומילאו כירסם בתורת הרמ"ק ותורת רבנו האר"י החי זיע"א]. ורצינו להאריך, אך שהלב חושק, הזמן, הפנאי, והגליון עושק. ועתה אפשר להתחיל בעלון קודשנו, כדרכנו בקודש, בס"ד.

כך החלו להתפשט כתבי רח"ו, והגיעו לארצות אירופה.

בשנת ש"פ כבר נדפס בוונציה ספר כוונות מהאר"י ז"ל. ובידי רבי שמשון מאוסטרופולי זיע"א אף היה ספר כוונות האר"י בכתב יד שקרהו 'ספר הכוונות הנכתב', להבדיל מהספר הנדפס. תלמיד אחר של האר"י ז"ל, רבי ישראל סרוק [זיע"א⁶], הגיע לאיטליה אחרי שנת ש"נ ולימד שם את תורת האר"י. כך מעיד [מו"ר] הרמ"ע מפאנו תלמידו⁷, "כי לולא ה' צבאות העיר את מורי הר"ר ישראל נר"ו, אשר בא מארץ מרחק וקבע מדרשות בכל הארצות האל בסוד ישרים ועדה, לא זכינו לתורה. וזה סימן יפה בלימודו, שכל החברים אחר נסעו, קיימו בעצמם בחשק נמרץ כי טוב סחרה מסחר כסף, ושלחו אלו לאלו מהנהו מילי מעליותא ששמעו מפיו. ונמצא שם שמים מתכבד ומתרבה על ידם"⁸.

אחר מכן נסע ר"י סרוק זיע"א לפולין, והגיע לשם בסביבות שנת ש"ס. שם פגש את רבי פנחס הורוויץ [זיע"א] גיסו של הרמ"א [זיע"א] ואמר עליו שהוא

⁶ אודותיו עוד נכתוב בס"ד בבוא העת.

⁷ ראה ב'פלח הרימון'.

⁸ גם בספר 'עשרה מאמרות' (מאמר 'אם כל חי' ח"א פי"ז). הוא מזכירו, "כך היא קבלת האר"י זצ"ל, מפי מורי הח"ר ישראל נר"ו אחד מגדולי תלמידיו, שזכני להרבה גופי תורה". וכ"כ הגאון חיד"א ב'שם הגדולים'

(מערכת גדולים אות מ) כי הרמ"ע מפאנו היה תלמיד בחכמת האמת ממהר"י סרוק וכו'. ע"ש.

⁹ אך אינו מסתבר, כי רבי שמשון מאוסטרופולי היה ילד צעיר מאוד בשנת ש"ס. [וגם כשמביא דברי תורה מהר"י סרוק זיע"א, אינו מכנהו 'מורי ורבי'].

הילולת הקדוש רבי שמשון מאוסטרופאלי הי"ד זיע"א

וכן היה, ולרבי בצלאל נולדו ארבעה בנים, כולם נמנים עם גדולי ישראל. הבכור רבי חיים שהיה אב בית דין בפרידבורג. השני רבי סיני, שהיה ראש ישיבה בפראג, ולאחר מכן אב"ד ניקלשבורג. השלישי רבי שמשון שהיה אב"ד קרמיניץ. והרביעי רבי יהודה ליווא – הנודע בכינויו המהר"ל מפראג זצוק"ל זיע"א.

רבי שמשון [אחיו של המהר"ל מפראג] נמנה בין גדולי דורו. הוא נשא לאשה את בת הגאון החסיד רבי שמואל זיע"א. שני בנים גדולי תורה נולדו להם – רבי אברהם אב"ד קוריץ, ורבי מנשה אב"ד שדה לבן. ובת אחת, שנישאה לרבי פסח מקוריץ זיע"א. לזוג נולד בן שנקרא על שם סבו רבי שמשון.

תולדות צדיק

הקדוש רבנו שמשון מאוסטרופאלי זצוק"ל זיע"א, נולד סביב שנת ש"ס לאביו רבי פסח [כנ"ל] בעיר קוריץ שבפולין (כיום באוקראינה). בבית גדול של תורה ויראה נתגדל רבנו. נראה שהרבה תורה למד מפי אביו, שהיה תלמיד חכם גדול, ורבנו מכנהו 'מורי ורבי'.

ביום ראשון [ג' אב] הבעל"ט יחול יום הילולת הצדיק המקובל, איש אלוקים הקדוש רבי שמשון מאוסטרופאלי זצוק"ל זיע"א.

צור מחצבתו

בעיר וורמייזא¹⁰ ישב איש צדיק ושמו רבי חיים, בן בנו של רבי יהודה ליוואי הזקן, שנפטר בשנת ר', ועל מצבתו שבפראג כתוב, שלא נמצא כמותו בכל העולם בחריפות ובקיאיות. הוא היה מגזע הגאונים רב האי גאון ורב שרירא גאון שהתייחסו למשפחת מלכי יהודה עד דוד המלך ע"ה.

לרבי חיים היו שלושה בנים – רבי בצלאל, רבי יעקב ורבי העלמן. כשגדלו הנערים חשקה נפשם ללמוד תורה וביקשו לנסוע ללמוד תורה בפולין. רבי חיים שלח את בניו, רבי יעקב ורבי העלמן ללמוד בפולין. ורבי בצלאל נשאר לשמש את אביו. לאחר שנים חזרו שני האחים מלאים וגדושים בתורה, ורבי בצלאל היה מצטער ובוכה על שלא זכה ללמוד תורה עמהם. אמר לו אביו, בשכר ששמשתני, תזכה להוליד ארבעה מאורות.

¹⁰ ובשמה השני העיר 'וורמס' שבמדינת ריינלנד-פפאלץ בגרמניה.

פרשת

קוראים ערב פסח¹³. שבשנת ה'ת"ח לבריאה תהיה שנה קשה מאוד לעם ישראל, אשר יהיו בה מאורעות לא קלות בכלל, ועם זה, בשנה זו יגיע ויראה ויתגלה מלך המשיח.

[אגב, לא רק הגאון הנ"ל דיבר על שנה זו כשנת הגאולה, רבים מגדולי ישראל בני הדור ההוא ניבאו לבא הגאולה בשנת ה'ת"ח, בסימוכם על דברי הזהר (ח"א קל"ט): כי בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחוזתו. ע"ש. גם הרמ"ק (אור החמה. שמות ח"ב דף י') כתב כי לא יעבור משנת ת"ח עד ביאת משיח. הגאון המקובל רבי נפתלי כ"ץ (עמק המלך) קבע, כי "בשנת ת"ח יקח המשיח המלוכה ממנו [מהשולטן הטורקי]". וכן היה דעת הגאון בעל הש"ך (כמובא לקמן)].

ורמז לדברים הביא מדברי הכתוב, "בזאת יבא אהרן אל הקדש", בזאת (בגימטריה) בת"ח, יבוא אהרן אל הקדש, תתחדש עבודת בית המקדש על ידי הכהנים אהרן ובניו¹⁴.

משמים נתגלה מלאך לרבנו שבכל עת פקידה לישראל, אם לא זוכים מתעורר קטרוג גדול, וגזירות איומות עלולות לבוא אם לא ישובו בתשובה שלימה. מיד עמד רבנו ודרש ברבים כמה

¹³ הי"ד זי"ע, והיא סגולה בדוקה ומנוסה (וע"ע מה שהרחבנו בס"ד בהגדה של פסח 'אור לי"ד'. ובעלוננו 'פסח תשפ"ב'.
¹⁴ ראה עוד ב'ניצוצי שמשון' (לקוטים ד"ה אז ירננו) ובפרדס יוסף פ' אחרי מות.

עלה ונתעלה רבנו בעסק התורה, ומלבד תלמוד הלכה ומדרש, החל רבנו ממלא כרסו גם בתורת הנסתר, בכתבי הרמ"ק, האר"י ז"ל, ספר הקנה והפליאה ועוד, עד שנעשה לאחד מגדולי מקובלי דורו.

בעיר אוסטרופוליה¹¹ נתמנה רבנו למגיד מישרים, ואף היה לו בית מדרש, שם למד עם תלמידיו תורת הנגלה והנסתר.

גילוי

זכה רבינו שנתגלה אליו מלאך מגיד מן השמים, ולמד עמו סתרי תורה. תלמידו רבי יעקב קופל זאסלבר כותב "שידוע לרבים שרוב דבריו היו על ידי מגיד שהיה אצלו". ואף זכה לגילוי אליהו, כמו שכתב עליו רבי ירמיה אלעזר אב"ד טישוויץ זיע"א (בסוף ספר זבח פסח), "רוח ה' דיבר בו, ואליהו ז"ל היה לומד עמו, כאשר הגידו לי כמה גאוני איתני ארץ ז"ל.

מאורעות ת"ח

בספרנו 'עליית כהן'¹² הבאנו בס"ד, הא דאיתא בכתבי הגאון הקדוש רבנו שמשון מגיד מאסטרופוליה מגדולי המקובלים [בעל הסגולה הגדולה שאנו

¹¹ העיר נמצאת במזרח מחוז נובוגרד ווהלינסק, ומכאן שמה 'אוסטרו' שפירושו מזרח, 'פוליה' פירושו שדה (באוקראינית).

¹² כת"י כעת.

¹³ מה שנהגו ישראל קדושים, לקרוא בערב פסח האיגרת של הקדוש רבי שמשון מאסטרופוליה זצוק"ל

נכנסו לעצבות ומרה שחורה [ל"ע] מחמת שחיכו וציפו רבות.

פטירת רבנו

בחודש אב שנת ה'ת"ח, בהתקרב הפורעים ימ"ש אל קהילת היהודים, אסף רבנו שמשון את בני עירו לבית הכנסת ועסק עמם בתפילה, עד שנרצח על ידי הפורעים ימ"ש, בעודו מעוטף בטלית ומעוטר בתפילין. וכמו שכותב עליו ב'יון מצולה', "וכאשר באו האויבים וצרים על העיר נכנס המקובל הנ"ל לבית הכנסת ושלוש מאות בעלי בתים עמו, כולם חכמים גדולים וכולם מלובשים בתכריכין ובטליתות על ראשיהם ועסקו בתפילה גדולה עד שבאו האויבים לעיר ונהרגו שם כולם בבית הכנסת על אדמת קדש הי"ד (= ה' יקום דמם)".

רבי אשר זעליג מרגליות מוסר בשם רבו הרה"צ רבי אברהם שמחה מבארניב זצ"ל¹⁷, שרבינו בעמדו בבית הכנסת מעוטר בטלית ותפילין, לקחו הרשעים ענף אילן שראשו חד כמחט, ודקרוהו מאחורי גופו ממטה למעלה. ורבינו מגודל דביקותו ביחודי התפילה לא הרגיש כלל במעשיהם, עד שהגיע ראש הענף למוחו

וזהיר לעם שיעשו תשובה על הצרה שלא תבא, וכן עשו תשובה גדולה בכל הקהילות ולא הועילה כי כבר נחתם הגזירה רעה.

¹⁶ בספרו 'דרך עץ החיים'.

¹⁷ פרק ז', 'מתולדות רבנו שמשון מאוסטרופוליא' בסוף ספר 'ניצוצי שמשון' בהוצאת הרב אברהם יעקב בומבך.

פעמים, ובקול חוצב להבות אש הזהירם שיעשו תשובה גדולה שלא תבוא עליהם צרה. דבריו עשו רושם ונרמו התעוררות גדולה, אך לא הועילה לבטל הגזירה¹⁵.

אף בעולמות העליונים פעל רבנו, כעדות הרמח"ל זיע"א¹⁶, "הוגד לנו שבימי המנוח החסיד המקובל הגדול הרב רבי שמשון אסטרופאליר, כשהיתה הגזירה ר"ל בשנת ת"ח, השביע הרב הנ"ל לסטרא אחרא, ושאל אותו על מה ולמה את מקטרגת על עמנו בני ישראל יותר מכל האומות. והשיבה לו, 'יתבטלו מכם שלשה דברים אלו ואחזור מקטרוני, ואלו הם שבת מילה ותורה'. מיד השיב לה הרב הנ"ל, 'יאבדו הם כהנה וכהנה ואל תתבטל אות אחת מתורתנו הקדושה הלילה'".

ואכן, בעוונותינו הרבים שנת ת"ח (לפני כשלוש מאות ושבעים שנה) היתה שנה קשה מאוד (פרעות ת"ח ות"ט), אשר היו בה מאורעות נוראות, אשר חוללו שונאי ישראל [ימ"ש]. ובני ישראל אשר בגולה נשענו על דבריו של הנאון מאסטרופולי. והנה כידוע, בעוונות הרבים עוד לא הגיע הקץ, ומשיח צדקנו לא התגלה. ורבים מבני ישראל אשר בגולה

¹⁵ ראה בספר 'יון מצולה' לרבי נתן הנובר זיע"א, שכותב, "והיה בתוכם (בקהילת פולנאה) איש אחד חכם ונבון ומקובל האלקי ושמו מוהר"ר שמשון מק"ק אוסטרופולי. ובא מלאך המגיד אליו בכל יום ולמד עמו סתרי תורה. ועשה המקובל הנ"ל פירוש על הזוהר על פי קבלת מהאר"י ז"ל ולא זכינו שיבא להדפוס. ואמר לו המגיד לפי הגזירה שיעשו תשובה גדולה שלא יבא כך הגזירה רעה. ודרש כמה פעמים בבית הכנסת

פרשת

היה יושב ר' יהושע ומצפה לבואו של המשיח, ולא בא. ביום למחרת פגש שוב את אליהו ואמר לו, כי המשיח שיקר לו, שאמר לו שיבוא היום, ולא בא. ענה לו אליהו הנביא, הוא לא שיקר לך, אלא אמר לך "היום".. "היום אם בקולו תשמעו" (תהלים צה).

וכך אמר להם הש"ך, עד שאתם באים ושואלים שאלות מדוע לא גאל הקב"ה את עם ישראל. תשאלו שאלות על עצמכם מדוע לא בא משיח, שהרי אמר הקב"ה "זה היום עשה השם" כלומר "היום, אם בקולו תשמעו". השם יזכנו להחיש נאותנו [וע"ע לשו"ת שבט הלוי (ח"י ס"א) שכתב, שאין לנו עסק בנסתרות, וביאת משיח צדקינו הוא עלום ומכוסה, ולא ניתן לדרוש זה ברבים, ורבינו הרמב"ם ראש המורים לדורות כ' בפ"ב ה"ב מהל' מלכים דלעולם לא יעסוק אדם בזה ר"ל במדרשים והגדות הנוגעים לזה שאין מביאים לא לידי אהבה ולא לידי יראה, וכן לא יחשוב הקצין, אמרו חכמים תיפח דעתן של מחשבי קיצין, אלא יחכה ויאמין, עכ"ל שבט הלוי זיע"א. ואם כמה וכמה גדולי וצדיקי הדורות פלט פיהם הקדוש או קולמסם הקדוש רמו ורמזים על זמן ביאת משיח צדקינו הי' זה מרוב אמונה ומרוב תקוה להתגלות כבוד ה', אבל ידוע שבמשך הדורות ובפרט בשנת ת"ח גרם זה לאכזבה ורפיון, ומה לנו להכניס עצמינו לדבר מסוכן ולפטם ההמונים בדבר שהצניעות יפה, ולבסוף אם ח"ו לא נזכה יסוגו אחור מרוב פחי נפש... ..והעיקר לחזק אצל אחינו בית ישראל מאמינים בני מאמינים היסוד של גאולת ישראל ע"י משיח ה' ברצון אבינו שבשמים, ואחכה לו בכל יום שיבא, והיום אם בקולו תשמעו, ובמכוסה ממך אל [תדרוש]

ויצא מראשו, אז נפל בבית ה' ויאסף באמצע היחודים, הי"ד. קברו של רבנו נמצא באמצע העיר אוסטרופולי, ברחבת השוק, ועליו ניצב עמוד אבן.

תשובת הש"ך

אז קם הכהן הגדול מאחיו רבי שבתאי הכהן (הש"ך, בעל השפתי כהן) ופרסם מכתב, שאמת היא, מה שכתב הרה"ג מאסטרופולי, ש"בזאת יבוא אהרן אל הקדוש", שנת ת"ח, היא שנה שהיו צריכים ישראל להיגאל בה (ראה גם בסוף ספרו 'מגילה עפה'). ועוד רמז לדבר מדברי הכתוב (תהלים קיח) "זה היום עשה השם נגילה ונשמחה בו" המורה על ימות המשיח. ובפסוק הקודם לו נאמר, "מאת השם היתה זאת היא נפלאת בעינינו", כלומר, אכן מאת השם היתה שנת זא"ת [היא שנת ת"ח], אך "היא נפלאת בעינינו", כלומר, לפלא בעינינו מדוע לא בא משיח. אך התשובה היא מה שכתוב בהמשך הפסוק, "זה היום עשה השם" וביאר זאת ע"פ הגמרא (סנהדרין צח.), "ר' יהושע בן לוי אשכח לאלהו (ר' יהושע פגש את אליהו הנביא)... אמר ליה אימת אתי משיח (ושאלו מתי יבוא משיח?) אמר ליה זיל שייליה לדידיה (ענה לו אליהו, לך בעצמך ושאל אותו) והיכא יתיב (היכן הוא נמצא, שאל ר' יהושע) אפיתחא דקרתא (בפתח העיר, ענה לו) ושם מספרת הגמרא מספר סימנים איך יזהה אותו. ע"ש. ואח"כ כותבת הגמרא שפגש ר' יהושע את המשיח, ושאלו מתי הוא יבוא, וענה לו המשיח "היום" ואותו היום

הילולת הרמ"ע מפאנו זיע"א

גינת ביתן החכמה החביבה הזאת" ומרבי ישראל סרוק זיע"א [תלמיד מרן האר"י ז"ל], אשר כותב עליו רבנו¹⁸ "כך הוא קבלת האר"י זצ"ל מפי מורי הרב רבנו ישראל נר"ו אחד מגדולי תלמידיו שזיכנו להרבה גופי תורה". גם למד רבנו מרבו רבי ישמעאל חנינה ב"ר מרדכי מוולמונטו זיע"א.

רבנו מתואר כראש ישיבה אליו נוהרים רבים בעיר רג'ו אמיליה, בה הייתה קהילה יהודית חשובה. מהעיר רג'ו עבר רבנו לעיר חותנו [רבי יצחק פואה ממנטובה שהיה נכבד ויקר על בני דורו, אביה של אשתו הרבנית], מנטובה. גם במנטובה הקים רבנו ישיבה גדולה, והוא נחשב לאחד מעשיריה.

תלמידיו

בין תלמידי רבנו זיע"א, נמנים הרבנים הגאונים, רבי אהרן ברכיה ממודינא (בעל ה'מעבר יבק') זיע"א, רבי אליעזר נחמן פואה מריגו זיע"א, רבי יצחק ב"ר מרדכי איש פולוניה זיע"א, רבי משה קאזיס זיע"א, רבי יצחק הלוי זיע"א, רבי יחיאל ממילי זיע"א ומהר"י לומברונו זיע"א, שהעיד שראה ושמע אצל רבו הרמ"ע מלאך מגיד¹⁹.

ביום שני [ד' אב] הבעל"ט יחול יום הילולת הצדיק הקדוש רבי מנחם עזריה [הרמ"ע] מפאנו זצוק"ל זיע"א.

רבי מנחם עזריה [הרמ"ע] מפאנו, המכונה גם עמנואל דה-פאנו, נולד בשנת ש"ח בעיר בולוניה שבאיטליה. לאביו רבי יצחק ברכיה, שהיה חכם חסיד ועשיר ממיוחסי העיר ומיקיריה. מוצא המשפחה היה מהעיר פאנו עיר קטנה ליד פזארו שבמחוז מארקה. אביו של רבנו נהרג במפולת בהיותו בן ארבעים וארבע, בעת ההיא היה רבנו בן י"ז והוא ירש את אביו, בממון זה עשה צדקות רבות כעדות גדולי דורו.

תלמודו ורבותיו

בצעירותו למד רבנו בוונציה, עם חכמי העיר ומקובליה. בסביבות גיל שלושים הוא התחיל להתפרסם, ובשנת של"ד מינה אותו מרן רבי יוסף קארו זיע"א לפקח על הדפסת ספרו 'כסף משנה'.

אחרי שלמד רבנו תלמוד והלכה, שקד על לימוד הקבלה, בעיקר מרבו, רבי עזרא מפאנו ממנטובה [כפי שהוא מציין בהקדמה לספרו 'פלה הרימון', "זכות מורי הר"ר עזרא נרו איש מנטובה וצדקתו לעולם תעמוד שהכניסני מנעורי לחצר

¹⁹ ראה לגאון חיד"א בשם הגדולים (מערכת גדולים הרמ"ע מפאנו).

¹⁸ בספרו 'אם כל חי' (ח"א סימן טו"ב).

פרשת

את דגל תורת הקבלה ביד רמה, והראה את נודל תפארתה על פני כל החכמות והמדעים. הוא הגבר אשר שקד באמונה על דלתות חכמת האמת ואסף בחפניו כל גנוי תורת הקבלה והיו לאחדים בידו. הוא הגבר אשר האיר עיני ישראל במאמריו הטהורים המאירים כספירים, והמפנים דרך ישר לפני כל החפצים להיכנס בפרדס החכמה ולהינות מעץ דעת הקבלה. הלא הוא הרמ"ע ז"ל איש חמודות המולך בחכמת האמת ובכל תושיה לו עשר ידות ומי בכל בית הקבלה נאמן כמוהו".

חיבוריו

רבנו כתב חיבורים רבים (למעלה משלושים), ביניהם תשובותיו [שנאספו לשו"ת הרמ"ע מפאנו], קיצור הלכות לרי"ף [הנקרא 'אלפסי זוטא'] וספרי קבלה, הגאון חיד"א (ב'שם הגדולים') מונה כ"ד ספרי קבלה שחבר רבנו ועשרה מהם נכללים בספרו "עשרה מאמרות".

פטירתו

בשנת ש"פ בד' לחודש אב, בהיותו בן שבעים ושתיים²¹ נסתלק רבנו בעיר מנטובה, שם מקום מנוחתו בחומות העיר [דבר שנרם לכך שמספר פעמים נהרסה מצבת רבנו].

שנפטר לעולמו בשנת ש"פ לאלף הששי והיו ימי שני חייו ע"ב שנים - כנראה מהקנה אשר חיבר עליו כמוהר"ר יוסף קרמו זצ"ל נכתבה בסוף ספר כנף רננים שלו - נמצא לפי זה כשעושים חשבון של השנים למפרע שנולד הרמ"ע הנ"ל בשנת ש"ח לפ"ק ליצירה, שעד שנת ש"פ הנ"ל יש ע"ב שנים כאמור ומשנת ש"ח עד שנת של"ה שנכתבה השאלה מהרמ"ע יש כ"ז שנים כנ"ל".

'סתם ויש' הלכה כסתם

היום בס"ד כל בר בי רב דחד יומא, יודע את הכלל הידוע בפסקי מרן השו"ע, שכשמביא מרן דבר הלכה, וממשיך וכותב "ויש אומרים וכו'", הלכה כדברי ה'סתם'. מקור ראשון לכלל זה, הוא בדברי רבנו (שו"ת הרמ"ע מפאנו סימן צז), בכותבו, "דע כי המחבר ההוא רבן של בני גולה זה דרכו בש"ע הקבוע להוראה להביא תחלה הדעת היותר מוסכמת והיכא דאיכא למיחש לסברא אחרת מייתי לה בשם י"א, א"כ מה שסתם תחלה כדעת הגאונים להתיר הוא פסק גמור ומוחלט לפי סברתו, ולא זכר הסברא הב' אלא לחלוק כבוד לבעלה שגם הם גדולים ורבים ובהרבה מקומות פשט המנהג לאסור כוותייהו וכו'". ואחרי רבנו נמשכו רבים וטובים מרבתינו האחרונים²⁰.

גואל חכמת הקבלה

בספר 'תולדות רבינו מנחם עזריה מפאנו', מתאר רבי יהודה אריה ליב בכ"ר יעקב וואידיסלאווסקי את רבנו כך, "המלאך הגואל את חכמת הקבלה, והפיץ את רוחה בחבל מדינת איטליא היה רבינו מנחם עזריה מפאנו. הוא הגבר הוקם על, לשאת

²⁰ וראה אריכות בזה ביביע אומר (ח"ו חיו"ד סימן ה' אות ב'). וב'עין יצחק' (מהדורת תשס"ז עמ' שעב והלאה).

²¹ ראה בהגהת תלמידו רבי אהרן ברכיה ממודינא זיע"א, בשו"ת הרמ"ע (סימן קח), "וזה לשון חתימת הרמ"ע הנ"ל שם, הנרצע לעבודת מעכ"ת תלמידך הצעיר מנחם עזריה מפאנו פה ונציה ח' תמוז של"ה. ואז היה הרב מפאנו נ"ע הנ"ל בן כ"ז שנים, להיות

הילולת מרן רבנו האר"י החי זצוק"ל זיע"א

בעת ילדה אשתו של רבי שלמה את בנו, נתמלא הבית אורה. וביום השמיני הוליכהו לבית הכנסת למולו כמנהג, ואביו היה מסתכל בבית הכנסת בארבע פינותיו לראות אם בא אליהו ז"ל כאשר הבטיחו. אז החלו הבאים להאיץ בו שימול את בנו, והוא השיב כי עדיין לא באו כל קרוביו. משעברו השעות ואליהו לא הגיע, החל חרד, שמא עוונותיו גרמו שלא נתקיימה בו הבשורה, והחל בוכה. והנה אליהו נגלה אליו ויאמר לו, 'אל תבכה עבד ה', קרב אל המזבח ושה עולתך ושב על כסאי ואני אמול אותך ונמלכך אביו של רבנו, איש לא ראהו], מה שהתעכבתי היה על מנת לדעת התשמור מצותי ואם תשמע לי'.

תלמודו ורבותיו

רבנו נתחנך ונתגדל בתוך ירושלים. כשהיה בן חמש כבר למד מקרא ומשנה בעמל שלא תואם את גילו. בהיותו כבן שמונה שנים החל כבר בלימוד התלמוד, בעת ההיא נפטר עליו אביו, ואמו ירדה לקהיר של מצרים לדור עם אחיה, המוכס העשיר רבי מרדכי פרנסים זיע"א. הדוד קרב את הנער יצחק באהבה רבה, ובהיותו בן ט"ו שנים נתן לו את בתו לאישה.

ביום שלישי [ה' אב] הבעל"ט יחול יום הילולת איש האלקים מרן רבנו האר"י – רבי יצחק לוריא אשכנזי זצוק"ל זיע"א.

"רבינו האר"י (רבי יצחק לוריא) זצוק"ל, [אשר] בישראל גדול שמו ניצוץ משה רבינו ע"ה... ..היה לו רוח הקדש ובקי בכל חכמה²² נולד בשנת ה'רצ"ד בעיר הקודש ירושלים²³, לאמו הצדקת שהיתה ממוצא ספרדי, ולאביו רבי שלמה זיע"א ממשפחת לוריא שהייתה מפורסמת באשכנז ומיוחסת לרש"י וממנו עד דוד המלך ע"ה.

תולדות צדיק

מסופר²⁴, כי אליהו הנביא נגלה לאביו רבי שלמה, ובישר אותו כי אשתו תהר ותלד בן, וקראת שמו יצחק והוא יאיר את העולם בתורתו ובקדושתו. ויגלה סודות התורה שהם סתומים. ולכן הזהר והשמר שלא תמול את הבן עד שאבוא אני ואהיה הסנדק של הילד, וככלותו לדבר עמו נעלם. ונשאר רבי שלמה בבית הכנסת לבדו, והיה בוכה ומתפלל לה' שיקיים את הבשורה שנתבשר בה זה עתה, אף על פי שהוא אינו ראוי לזה.

²⁴ ראה 'שבחי האר"י'. ו'האריז"ל - תולדותיו והנהגותיו'. רוב מהמובא לקמן נערך מהמקורות הנ"ל.

²² הגאון חיד"א ב'שם הגדולים' (מערכת רבינו האר"י).
²³ כך נראה מהמובא בתחילת 'שבחי האר"י', "איש היה בארץ הצבי וכו'". ע"ש. ויש אומרים שנולד במצרים.

פרשת

ספר קבלה עלום שם זה [שכנראה היה ספר הזהר הקדוש], היה הוגה בו תדיר והתחיל לענות בצום נפשו ולסגף עצמו בסיגופים קשים. אבל הראו לו בחלום, שאין הסיגופים מספיקים ולפיכך הלך ונסגר במצרים הישנה שש שנים.

בצפת

מסופר שבימים ההם, נתגלה אליו אליהו הנביא זכור לטוב, ואמר לו שקרוב קצו, ושעליו לעלות לצפת, ושם ימצא את רבי חיים ויטאל זיע"א, "אותו תמשוח תחתיך, תסמוך ידך עליו ומסור לו כל חוכמתך, כי הוא ימלא מקומך, וכל עצמותך לא באת לעולם אלא לתקן נשמתו של רבי חיים, כי היא נשמה יקרה". – ובשנת ש"ל, כשנתיים ומחצה לפני פטירתו, עלה רבנו האר"י ממצרים לארץ הקודש, אל עיר הקודש צפת, עם אשתו ושתי בנותיו ובנו²⁵.

עם הרמ"ק

באותם ימים שעלה רבנו ממצרים כבר עמדו בראש חבורת המקובלים בצפת רבי שלמה אלקבץ זיע"א בעל הפיוט "לכה דודי", וניסו רבי משה קורדובירו²⁶ זיע"א בעל "פרדס רימונים" ו"אור יקר" על הזהר ועוד.

הרמ"ק שימש בעת ההיא רבן של כל המקובלים. כשהגיע רבנו האר"י

²⁵ בנו של רבנו האר"י נפטר לאחר שהאר"י גילה סודות קבליים עמוקים לתלמידיו, ובגין זה נענש משמיים. [ראה מה שהרחבנו בזה בס"ד במאמר 'בעל השדה', בעלון פ' תרומה תשפ"ב] ביתו האחת - עכסה, נישאה לרבי שלמה בן הרב משה סאגיס, ראש ישיבה

²⁶ אודותיו הרחבנו בס"ד בעלון פ' פנחס תשפ"ב.

בעת ההיא למד רבנו תורה אצל רבי דוד בן זמרא [הרדב"ז] זיע"א, רבה של מצרים בזמן ההוא. וכן למד רבנו אצל רבי בצלאל אשכנזי זיע"א, בעל 'שיטה מקובצת' על הש"ס, שהיה גם כן תלמידו של הרדב"ז, ורבנו היה מעין תלמיד-חבר שלו.

מתבודד...

רבנו היה מרבה להתבודד בבית קטן שעל שפת הנילוס, סמוך לקהיר, ושקד שם על התורה ועל העבודה. ולא היה חוזר לביתו אלא בערבי שבתות ולא היה מדבר עם בני ביתו אלא בלשון הקודש. במוצאי שבתות היה חוזר למקום התבודדותו. את רוב לימודיו שם הקדיש כנראה לעיון בספר הזהר ובתורת הנסתר בכללה.

נכנס לפרדס

פעם אחת, בהיותו בבית הכנסת בקהיר, ראה אנוס אחד, שהחזיק בידו ספר, שמלא סודות עליונים. כששאל אותו רבנו לפשרו של אותו ספר, ענה לו האנוס, "איני יודע כלל מה כתוב בספר זה, מן האנוסים אני, ולפי שראיתי כל אחד ואחד מהבאים לפה מחזיק בידו ספר ומתפלל בו, ומפני הבושה אחזתי את הספר הזה" [כאילו הוא קורא בו] האר"י הפציר בו למכור לו את הספר. לאחר שהאר"י קנה

²⁵ בנו של רבנו האר"י נפטר לאחר שהאר"י גילה סודות קבליים עמוקים לתלמידיו, ובגין זה נענש משמיים. [ראה מה שהרחבנו בזה בס"ד במאמר 'בעל השדה', בעלון פ' תרומה תשפ"ב] ביתו האחת - עכסה, נישאה לרבי שלמה בן הרב משה סאגיס, ראש ישיבה

לקרות כמנהגנו ופתח חלוננו לראות אם האיר פני מזרח כדי לילך לבית הכנסת להיות מעשרה ראשונים כמנהגנו. וירא, והנה אשה מלובשת בגדי שבת יצאה מחצרה. אמר החכם ההוא בלבו אסורה נא ואראה אנה תלך אשה זאת בשעה זאת. וילך אחריה, וירא והנה היא נכנסת בחצר אחד אשר היה שם אדם אחד חשוד על ענין אשת איש, וכראותו כן אמר, אכן נודע הדבר שהאשה הזאת הלכה שם לזנות עם אותו האיש מיד אחר גמר התפלה אמר לשמש שיאסוף החברים ממוני העבירות כדי שהוא יעיד בפניהם על עבירה אחת שראה בעיניו.

וילך השמש ההוא בשליחות, ויאספו כולם, ויקום החכם ההוא להעיד לפניהם. ויען האר"י ז"ל ויאמר לו, סתום פיך אל תדבר סרה על בנות ישראל הכשרות, שהאשה אשר ראית היום הולכת בהשכמה היא אשה נקיה מכל חטא, וזה לך האות שקמה בהשכמה בעוד שאין איש נראה בחוץ כדי שלא יסתכל בה שום אדם. וסיבת הליכתה שם מפני שבאותו הצר בא אורח אחד מחוץ לארץ, מארץ המערב והביא לה כתב מבעלה ומעות, ומרוב צניעותה שלחה שליח לאיש ההוא שיתן לה הכתב והמעות שהביא, ולא רצה לתת לו באומרו, כי כן ציוה בעלה, שלא יתן אלא בידה, בפרט שרוצה לדבר עמה ביחוד דברים אשר אמר לו בעלה שיגיד לה ומילי לא ממסרן לשליח, ולכן הלכה היא בעצמה. אז נשתטח אותו חכם לרגלי האר"י ז"ל ואמר לו, נענית לך מחול לי. אמר לו האר"י, מה לך להשתטח על רגלי, לך והשתטח על רגלי האשה ההיא ובקש ממנה מחילה שחשדת בכשרים. וכן עשה, אז החזיקוהו את רבנו לנביא.

לצפת, אף הוא נמנה עם תלמידיו של הרמ"ק. בשבחי האר"י מובא, שביום שנפטר הרמ"ק ז"ל באו תלמידיו ושאר החכמים לבקרו, ואמר להם, "דעו לכם רבותי שאיש אחד יקום אחרי ויאיר עיניכם בחכמת הקבלה והגם שתבינו שהוא חולק על דברי אין זה אמת כי הכל אחד, אלא לפי שבימי היו צינורי הקדושה סתומים כתבתי דברי בסיתום גדול בבחינת ספירות, אבל אחרי מותי יתגלו יותר הצנורות ויפרש האיש דבריו בבחינת פרצוף וכו', ומפני זה יראה לכם שחולק על דברי, לכן אני מזהיר אתכם שלא תחלוקו עליו כי כך קבלה נשמתו מהר סיני ובפרט שניצוץ נשמתו מהרשב"י ז"ל".

כשמוע תלמידיו דברים אלו, הפצירו בו שיאמר להם מי הוא זה. ולא רצה, באמרו, "אחר שהוא אינו רוצה לגלות עצמו גם אני איני רוצה לגלותו. אמנם סימן אחד אני אומר לכם, שמי שיוזכה לראות עמוד הענן ההולך לפני מטתי הוא האיש אשר דיבר בו ה' להיות נגיד ומצוה על עמו ישראל".

וכן היה, שנושאי ארונו כשהגיעו לבית החיים רצו לחפור לו קבר אצל גדולי הדור ואמר להם האר"י אין זה מקומו שעמוד הענן שהולך לפני ארונו הלך להלאה ונח שם במקום פלוני. מיד הרגישו שהוא האיש אשר אמר עליו הרמ"ק ז"ל.

התגלות רבנו

אבל לא החזיקו בדבר עד מעשה שהיה. שמינו חכמי צפת תוב"ב עשרה ממונים על העבירות, וכולם חכמים ונבונים ובכללם מינו להאר"י ז"ל עמהם. יום אחד השכים בבוקר אחד מן הממונים בעלייתו

המהרה"ו

גדול תלמידיו של רבנו – רבי חיים ויטאל זיע"א²⁷, העיד על רבנו, מה שראו עיניו ולא זר, בזה הלשון²⁸: "לא היה מי ששייג חכמה זו [= חכמת הקבלה] על אמתתה כמוהו, כי היה יודע במשנה ותלמוד ואגדות ומדרשות על כל דבר ודבר כמה פנים בפרד"ס, ומעשה בראשית ומעשה מרכבה, בשיחות עופות ובשיחות דקלים ואילנות ועשבים, בסוד כי אבן מקיר תזעק ושלחובי פחמים ובשיחת מלאכים.

והיה מדבר ברוחות מהגלגולים רוח טוב ורוח רע. והיה מכיר בריח הבגדים כמו אותו ינוקא דפרשת דברים, ובעופות אלמים. ומביא נשמת אדם בעודו חי ומדבר עמו כל צורכו וחפצו, ואחר כך מסירהו. והיה רואה נשמות בעת צאתם מהגוף, ובבתי הקברות, ובעלותן בכל ערב שבת לגן עדן. והיה מדבר עם נשמת הצדיקים שהם בעולם הבא, והיו מגלין לו רזי תורה.

וגם היה יודע חכמת הפרצוף, ושרטוטי הידיים, ופתרון חלומות על אמיתתם, ובגלגולים ישנים וגם חדשים. והיה מכיר במצח אדם מה מחשב ומה שחלם, ומה פסוק קרא בעליית נשמתו לגן עדן בלילה, והיה מלמד פירוש שורש נשמתו. והיה קוראו במצחו זכיות ועבירות שחישב. והיה נותן לכל אחד ואחד תיקון כפי הבחירה המיוחדת, או לשורש נשמתו האחוזה בשורש של אדם הראשון.

והיה יודע כמה טעיות נפלו בספרים. והיה יודע להכות בסנורים. והיה יודע כל מה שישנו החברים. והיה מלא חסידות ודרך

פרשת

ארץ וענוה, ויראת ה' ואהבת ה', ויראת חטאו, וכל מדות טובות ומעשים טובים היה בו.

וכל זה היה יודע בכל עת ובכל שעה ורגע. וכל החכמות האלו תמיד היו מונחים בחיקו. ועיני ראו ולא זר. וכל זה השיג מרוב חסידותו ופרישותו, אחר התעסקו ימים רבים בספרים ישנים גם חדשים בחכמה זו. ועליהן הוסיף חסידות ופרישות וטהרה וקדושה, וזהו הביאו לידי רוח הקודש, והיה אליהו נגלה לו תמיד.

גורי האר"י

עיקר תורת רבנו ידועה לנו מכתבי תלמידיו, הגדול שבהם [כנ"ל] הוא המהרה"ו (בעל 'עץ חיים' ועוד) זיע"א, רבי שמואל אוזידא (בעל 'מדרש שמואל') זיע"א, רבי יונתן סאנים זיע"א, רבי יוסף אבן טבול (בעל 'דרושי חפצי בה') רבי יהודה משען זיע"א, רבי משה יונה זיע"א, רבי יוסף ארזין זיע"א, רבי אברהם הלוי ברוכים זיע"א, רבי יצחק כהן זיע"א, רבי יהודה רומנו זיע"א, רבי משה הלוי מינץ זיע"א, רבי משה נג'ארה זיע"א, רבי ישראל סרוק זיע"א (אשר כתב חיבורים שבהם פירש את קבלת האר"י).

רבנו האר"י עלה ונתעלה לישיבה של מעלה בה' באב שנת ה'של"ב, ונטמן בבית העלמין העתיק בצפת, בסמוך לקבר רבו הרמ"ק ובניו רבי משה ורבי אלעזר, וכן סמוך לרבי משה מטראני (המבי"ט), ורבי דוד בן זמרה (הרדב"ז), רבי שלמה אלקבץ, רבי אלעזר אזכרי. זכר צדיקים וקדושים לברכה זיע"א.

ומחילה מכבוד קדושת מו"ר עט"ר רבנו האר"י זיע"א על אשר קצרונו. עם זה הוצאנו השבוע חזים לזכוי הרבים את כל שבחי האר"י בקונטרס נוסף המחולק לזכוי הרבים. ניתן להשיג בנקודות התפצה

²⁷ אודותיו הרחבנו בס"ד בעלון פ' קדושים תשפ"ב.

²⁸ בהקדמה לספר 'עץ חיים'.

פטירת הצדיקים לשבוע הבעל"ט

יום שבת – ב' אב

רבי אהרן תאומים מקראקא, 'מטה אהרן' זצ"ל.
רבי יעקב כהן יהונתן, מח"ס 'זרע השלום' זצ"ל.
רבי משה שטרן, 'באר משה' זצ"ל.

יום ראשון – ג' אב

הקדוש רבי שמשון מאוסטרופולי זצ"ל.
רבי יוסף בן ג'ויא, מח"ס 'טל אורות' זצ"ל.

יום שני – ד' אב

רבי רפאל אנקווה, מח"ס 'קרני ראם' זצ"ל.
רבי מנחם עזריה - הרמ"ע מפאנו זצ"ל.
רבי רפאל אברהם מיוחס, מח"ס 'באר המים'
זצ"ל.
רבי בן ציון הלברשטאם האדמו"ר מבאבוב הי"ד
זצ"ל.

יום שלישי – ה' אב

רבי יצחק לוריא אשכנזי - האר"י זצ"ל.
רבי גדליה חיון ראש מקובלי בית אל זצ"ל.
רבי משה יהושע פלאג'י ראב"ד הספרדים בצפת
זצ"ל.
רבי חיים עוזר גרדז'נסקי, מח"ס 'שו"ת אחיעזר'
זצ"ל.
רבי מאיר ברבי, מח"ס 'חידושי מהר"ם ברבי'
זצ"ל.

יום רביעי – ו' אב

רבי דון יצחק אברבנאל זצ"ל.
רבי משה מזרחי ראב"ד ארם צובא זצ"ל.
רבי יהודה בריאל ממנטובה זצ"ל.

יום חמישי – ז' אב

רבי משה גרינוולד אב"ד חוס"ט, מח"ס 'ערוגת
הבושם' זצ"ל.
רבי יוסף דינקליס, מח"ס 'אמונת יוסף על
הירושלמי' זצ"ל.

יום ששי – ח' אב

רבי יום טוב דאנון, מח"ס 'כבוד יום טוב' זצ"ל.
רבי שמעון אגסי, מח"ס 'שם משמעון' זצ"ל.
רבי יהודה הלוי מראגוזה מיסד הישוב היהודי
ביפו זצ"ל.
רבי אליעזר ב"ר רפאל יוסף חזן, מח"ס 'עמודי
ארזים' זצ"ל.
רבי שמחה מרדכי זיסקינד (זיסל) ב"ר ישראל
ברוידא-זיו, ה'סבא' מקלם זצ"ל.
האדמו"ר חנוך העניך דוב זילברפרב מקוידנוב
ובוטושאני זצ"ל.
רבי יצחק יוסף זילבר, מחשובי רבני עולי רוסיה
זצ"ל.

כל צדיק וצדיק שאתה יודע היום שנפטר בו, תזכיר שמו אותו היום.

"פלוני עליו השלום זכרונה לברכה וטובה"

(מרו הכן איש חי' בספרו 'כתר מלכות' אות רה)

כל הזכויות שמורות להשם יתברך
מותר ומצוה להעתיק (כמתכונתו) לעלם ולהפיצו ברבים.
לתרומות והקדשות – 0548443818. להפצת העלון באזור מגוריהם – 0529569828

כמו"כ נערך בכל יום רביעי
בשעה 20:30 (חולון)
שיעור בפרשת השבוע ע"פ 'אור החיים'
הקדוש וגדולי אדמו"רי החסידות
ברחוב עובדיה 5 בעיר חולון.
איש קשר – 0549148181

השיעור השבועי מתקיים בכל יום שני
בשעה 20:30 (ירושלים)
'ליקוטי מוהר"ן' בביאור ויישום.
בבית הכנסת "מזל אריה" רחוב מזל
אריה, פסגת זאב ירושלים.
איש קשר – 0529569828

עם כיבוד קל ואוירה מרוממת – הציבור הקדוש מוזמן

העלון מוקדש

לזיווג הגון לרחל אביגיל בת אורנה נ"י.
לרפואת: חנינה בת רחל נ"י. אברהם חיים פועצ'צו בן מזל נ"י. אשר ליזמי בן אסתר
נ"י. אליהו בן אסתר נ"י. חנה בת זוהרה נ"י. חנה חן בת גילה קלודין נ"י. תמרה בת
שירה נ"י. נונה בת זוהרה נ"י.
ולהצלחת: משפחת מויאל – ינון ועינב והרף הנולד עדיאל בן עינב נ"י.

העלון מופץ חינם לזיכוי הרבים

ניתן להשיגו כל שבוע החל מיום שלישי בחנות "ברכת הקודש"
רחוב משה דיין 107, פסגת זאב ירושלים.

כמו כן ניתן להשיג בחנות את ספרי המכון:

בס"ד

ברכת הקודש

תשמישי קדושה	ספרים	טליתות	ציציות
ספרי קודש	כלי כסף	מזוזות	תפילין

רח' משה דיין 107 - פסגת זאב, ירושלים
טל: 077-4248262

"ברכת השם" - אנוציקלופדיית ברכות צבשונית, כללי ברכות, מנחה וערבית ועוד (נודל בים)

"המשביר" - קשריו של האדם הגדול בענקים עם נדולי ישראל

"אוהב ישראל החדש" - מעלת אהבת ישראל בסדר פרשיות השבוע והמועדים

לקבלת העלון בכל שבוע בwhatsapp שלח למספר 0529569828 וכתוב "צרף אותי לקבלת העלון". כמו"כ ניתן לקבל את העלון במייל – eliezergg626@gmail.com